

PROPUNERI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA PROGRAMULUI DE POLITICI PUBLICE PENTRU PERIOADA 2017-2020

Ținând cont de liniile directoare cuprinse în programul de guvernare pentru perioada 2017-2020, politica publică în general asumată prin acest program și cea privind fiscalitatea în special, dorim să supunem atenției câteva subiecte care ar veni să contureze în mod obiectiv și concret modalitatea prin care se poate realiza o simplificare a activității specifice organelor fiscale locale. Una care să respecte dorințele exprimate de către dvs. în programul de guvernare care privește în principal o așezare cât mai simplă și clară, pe înțelesul tuturor contribuabililor, a impozitelor și taxelor locale, o relaționare bazată pe transparență și respect între organul fiscal și contribuabil, reducând timpul pe care contribuabilul îl petrece în relația cu organul fiscal, dezvoltând politici fiscale care să permită o informare corectă, rapidă prin mijloace moderne de comunicare, colaborări între instituții, acolo unde schimbul de informații este necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor lor specifice, toate acestea în scopul de a îmbunătăți atât activitatea de administrare a impozitelor și taxelor locale cât și de a crește calitatea serviciului public oferit contribuabililor de organul fiscal local.

1. Simplificarea modului de stabilire a impozitului pe clădire datorat de contribuabili persoane fizice și juridice

Procedurile complicate, circuitele lungi și sinuoase ale documentelor, prelungirea termenelor de rezolvare a unui demers și multitudinea de formulare solicitate, scad productivitatea pentru administrație și pun pe drumuri contribuabilii sau chiar îi determină să avanseze cheltuieli pentru a intra în posesia tuturor informațiilor necesare completării declarației de impunere care trebuie depusă la organul fiscal și care cuprinde informații obligatorii necesare pentru calcularea, conform prevederilor legale actuale, a impozitului pe clădire. În plus, complexitatea circuitului administrativ, precum și a operațiunilor pe care organul fiscal trebuie să le parcurgă în vederea determinării impozitului pe clădire datorat de către persoanele fizice nu reprezintă altceva decât birocrația învechită și excesivă a unui sistem ce se vrea a fi european. O reglementare legală simplă referitoare la determinarea și calcularea impozitului pe clădire ar avea ca rezultat o îmbunătățire a activității organului fiscal și o mai bună administrare a acestui tip de impozit. Astfel, **în prezent, în activitatea specifică, organelor fiscale locale, iată o modificare mai suplă a dispozițiilor legale din vigoare ar determina următoarele efecte pozitive :**

- S-ar reduce timpul alocat determinării impozitului pe clădire, care de altfel este condiționat de o serie de informații pe care de cele mai multe ori organul fiscal nu le cunoaște cu certitudine, relația între diferite instituții publice (oficiile de cadastru, birourile notariale, autoritățile de stat în construcții etc.) este deficitară cu preponderență în cazurile în care sunt necesare informații certe de la aceștia ;
- S-ar realiza o îmbunătățire a organizării muncii și desfășurării diferitelor activități în cadrul organului fiscal ;
- S-ar reduce costurile atât pentru beneficiarii serviciilor publice cât și pentru administrație
- Nu ar mai fi necesare o multitudine de calcule, ajustări, reduceri de valori etc.
- Nivel al impozitelor pe clădiri mai apropiat de realitatea economică existentă în țară

Trebuie gândit în acest caz un alt sistem de impozitare cu mult simplificat dat fiind că lucrurile simple și clare sunt mult mai bine înțelese de către toți contribuabilii indiferent de pregătire,

categorie sociala etc. Ori acest aspect nu este de neglijat, contribuabilul trebuie sa cunoasca modul in care organul fiscal a ajuns sa-i stabileasca un anumit nivel al impozitului. Reglementarea prin texte clare, concise si la obiect a actelor normative și reglementărilor, accesibile si comprehensibile foloseste atât celor care aplică legile cât și celor cărora li se aplică.

Pentru a fi mai expliciti, precizam ca pentru calculul impozitului pe clădiri cu destinatie rezidentiala, în cazul persoanelor fizice, sunt necesare următoarele date:

- a) rangul localității unde se află situată clădirea ;
- b) teritoriul unde se află :
 - 1. în intravilan ; sau
 - 2. în extravilan ;
- c) zona în cadrul localității, potrivit încadrării de la lit. B) ;
- d) suprafața construită desfășurată a clădirii, respectiv :
 - e) cea determinată pe baza dimensiunilor măsurate pe conturul exterior al acesteia; sau
 - 2. în cazul în care clădirea nu poate fi efectiv măsurată pe conturul exterior, suprafața utilă a clădirii se înmulțește cu coeficientul de transformare de 1,40;
- f) tipul clădirii, materialul de constructie (mansarda, terasa, anexa, locuinta la subsol, demisol etc.) și instalațiile cu care este dotată aceasta;
- g) în cazul apartamentului, dacă acesta se află amplasat într-un bloc cu mai mult de 3 niveluri și 8 apartamente;
- h) data finalizării clădirii etc.

Iata cate informatii trebuie cunoscute de catre organul fiscal pentru a determina un impozit care nu are nici pe departe cuantumul altor tipuri de impozite directe cum ar fi impozitul pe venit sau pe profit.

Pentru a atinge dezideratele propuse mai sus, propunem doua viziuni in sensul modificarea legislatiei fiscale privind impozitul pe Cladiri, dupa cum urmeaza :

- O prima viziune, tehnic si simpla, in ce priveste calculul impozitului pe cladire ar presupune calcularea valorii impozabile a cladirilor in functie de doar doi parametrii :

- 1. Suprafata construita desfasurata
- 2. Zona de impozitare din cadrul localitatii.

Valoarea astfel stabilita de organul fiscal ar reprezenta valoarea impozabila atat pentru cladirile cu destinatie rezidentiala cat si pentru cele cu destinatie nerezidentiala fie ca se afla in proprietatea unei persoane fizice fie juridice.

Diferentierea impozitului datorat in functie de destinatia cladirii ar rezulta din cotele pe care organul fiscal le aplica in cazul stabilirii impozitului pentru o cladire rezidentiala sau nerezidentiala, dupa caz.

Astfle, spre ex. daca o cladire are valoare impozabila de 200.000 lei, stabilita de organul fiscal,

- Impozitul datorat pentru aceasta cladire daca are destinatie rezidentiala s-ar calcula prin raportare la aceasta valoare, iar cota de impozitare ar fi de 0.1% , rezultand astfel un impozit datorat de contribuabil de 100 lei($200.000 \times 0.1\% = 100$ lei)
- Impozitul datorat pentru aceeasi cladire daca are destinatie nerezidentiala s-ar calcula prin raportare la aceeași valoare de 200.000 lei, insa de aceasta data cota de impozitare ar fi de 1% , rezultand astfel un impozit datorat de contribuabil de 2000 lei($200.000 \times 1\% = 2000$ lei)

În această viziune, impozitul pe clădiri ar urma să fie stabilit diferențiat doar în funcție de destinația clădirii, așa cum am arătat în exemplele de mai sus, și nu de calitatea proprietarului - persoană fizică sau juridică -, așa cum este în prezent.

Evident că un asemenea mod de stabilirea a impozitului pe clădiri afectează pozitiv și modul de stabilirea impozitului pentru încălzirea mixtă, în sensul înlesnirii acestuia, în mod corespunzător.

Astfel, în acest mod impozitul pe clădire, indiferent de tipul de clădire, ar fi calculat prin raportare la valori stabilite după aceleași reguli pentru toți contribuabilii și nu cum este în prezent în cazul persoanelor juridice și a persoanelor fizice ce dețin în proprietate clădiri cu destinație nerezidențială.

În prezent, conform legislației actuale în aceste situații impozitul se calculează prin raportare la o valoare ce rezultă dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat, situație ce presupune un oarecare subiectivism în ce privește determinarea valorii clădirii și costuri suplimentare ale contribuabilului pentru a se determina o valoare în funcție de care, organul fiscal urmează să stabilească impozitul pe clădire datorat de acesta.

Subiectivismul invocat în ce privește valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare este demonstrat în practică. Au fost situații în care două clădiri cu aceleași caracteristici situate în același imobil să aibă valori diferite în funcție de aprecierile evaluatorului care a evaluat bunul, cerințele clientului etc.. Ori atribuirea unei valori impozabile prin calcularea acesteia de către organul fiscal în baza unor parametri simpli cum sunt suprafața și zona de impozitare, prin raportare la valori pe mp. prevăzute expres în lege, permite atât transparența modului de determinare a valorii impozabile (în funcție de care se stabilește impozitul) cât și obiectivismul, legea aplicându-se unitar, erga omnes.

- O altă viziune care ar putea fi luată în considerare la modificarea legislației propuse se bazează pe un sistem bazat pe o valoare minimă de piață a unui bun impozabil, de genul celor utilizate de către notarii publici în vederea determinării taxelor notariale, atunci când un bun imobil este tranzacționat la o valoare vândut mai mică decât cea de piață. Valorile de piață orientative utilizate în activitatea notarială, în opinia noastră sunt apropiate de nivelul actual al valorilor impozabile determinate de organul fiscal, timpul de lucru necesar în vederea calculării impozitului ar fi mult mai scurt, informațiile pe care trebuie să le dețină organul fiscal mult mai puține, calculul mai simplu și ușor de înțeles chiar de contribuabil, aplicațiile informatice ce permit evidența pe platitor și bazele de date cuprinzând bunurile impozabile existente pe raza teritorială, chiar a orașelor mari cum este Timișoara ar fi mult mai bine structurate și ar răspunde mai prompt cerințelor organului fiscal și contribuabilului.

Astfel, în vederea determinării impozitului pe clădire organul fiscal să se raporteze la valori stabilite, eventual pe tranșe de genul celor pe care le exemplificăm mai jos :

1. între 1-50.000 lei valoare – impozitul stabilit este de 50 lei
2. 51.000-100.000 lei valoare – impozitul stabilit este de 100 lei
3. 100.001-150.000 lei valoare – impozitul stabilit este de 150 lei
4. 150.001-200.000 lei valoare – impozitul stabilit este de 200 lei
5. 200.001-300.000 lei valoare – impozitul stabilit este de 250 lei etc.

2.În ce privește **informatizarea sistemului public al instituțiilor**, pentru a obține informațiile necesare organului fiscal local în vederea stabilirii impozitelor și taxelor locale este necesar schimbul de informații între instituții astfel :

a) pentru impozitul pe clădire și teren :

- este necesara obligarea notarilor publici de a comunica organelor fiscale locale orice tranzactii ce au ca obiect cladiri(cum spre exemplu se desfasoara relatia notar-OCPI)

In acest fel nu ar mai fi necesara punerea pe drumuri a contribuabilului (persoana fizica sau juridica) care a vandut/instrainat/donat/ mostenit etc. o cladire in scopul declararii acestui transfer al dreptului de proprietate, organul fiscal obtinand informatia direct de la noratul public in fata caruia s-a perfectat respectivul transfer. Comunicarea se va face in principal prin mijloace electronice, nefiind necesare costuri suplimentare cu posta nici pentru organul fiscal nici pentru notar.

- in cazul cladirilor nou construite/modificate/extinse/modernizate, informatiile vor fi obtinute de organul fiscal de la compartimentele de specialitate din cadrul UAT cu atributii in domeniul urbanismului, acestia din urma avand obligatia de a transmite organului fiscal toate datele pe care le detin, in format electornic, nemaifiind necesara obligarea contribuabilului care a edificat/modificat/extins o cladire sa declare modificarea la organul fiscal. In baza informatiilor furnizare de comp de specialitate ale UAT, organul fiscal va opera noile modificari si va stabili impozitul pe cladire in noile conditii, incepand cu data de intai ian. a anului fiscal urmator celui in care a intervenit modificarea

b) pentru impozitul pe mijloace de transport :

- schimbul de informatii direct, prin mijloace electronice intre organul fiscal local si Directia Regim permise de conducere si Inmatriculare a vehiculelor, iar in baza acestui schimb de informatii privind transferul dreptului de proprietate a mijloacelor de transport, sa se procedeze si la inmatricularea pe numele noului proprietar a mijlocului de transport ce a facut obiectul transferului. Astfel nu va fi nevoie ca noul proprietar sa se deplaseze la Directia Regim permise de conducere si Inmatriculare a vehiculelor ca sa isi inmatriculeze masina pe numele sau, operatiunea facandu-se din oficiu de catre aceasta institutie in baza informatiilor transmise de organul fiscal. Se evita astfel si situatia in care la organul fiscal proprietar al unui mijloc de transport apare spre ex. Ionescu iar la politie acelasi mijloc de transport este inmatriculat pe numele Georgescu (fostul proprietar), evitandu-se astfel si lipsa de identitate a informatiilor intre cele doua institutii.

Prin implementarea acestui schimb de informatii intre autoritati si institutii, practic contribuabilul este obligat sa depuna la organul fiscal declaratii fiscale doar in situatii exceptionale si doar la cererea organului fiscal, in situatia in care acesta din urma se afla in imposibilitate obiectiva de a stabili un impozit.

3. Posibilitatea subiectilor de drept material fiscal de a relationa on line pe toate paliere acestui raport juridic si in tot ceea ce inseamna relatii intre organul fiscal si contribuabil

Astfel, este necesara o preocupare cat mai profunda in ce priveste obligativitatea ca intre organul fiscal pe de o parte si contribuabil, pe de alta parte, relationarea sa aiba loc in mediul on line, dupa cum urmeaza :

- Instituirea ca regula a platii on line a impozitelor si taxelor locale,
- Instituirea ca regula a indeplinirii de catre contribuabil a obligatiei declarare fiscala precum si depunerea oricaror alte cereri sau documnet, prin intermediul mijloacelor electronice.
- instituirea ca regula a obligatiei organului fiscal de a elibera documente, certificate fiscale etc prin intermediul mijloacelor electronice.

Intr-un asemenea context, contribuabilul nu trebuie sa se deplasesze niciodata la sediul organului fiscal evitand costuri suplimentare si facand economie de timp, organul fiscal nu va fi nevoit sa transmita documente, decizii de impunere, acte de executare si orice alte acte emise de acesta in defasurarea activitatii specifice prin posta, ceea ce presupune si din partea fiscului timp si bani. Transmiterea actelor emise de organul fiscal s-ar realiza prin posta sau remitere doar in

situatia in care nu ar fi posibila transmiterea in format electornic, deci doar cu titlu de exceptie. Astfel, organele fiscale ar pasii in era comunicarii prin mijloace moderne si nu ar ramane cantonata in practici rudimentare, inechite si costisitoare de comunicare, ce nu mai au nicio legatura cu realitatea in care traim.